



Štev. 5. Leto 2.
Izhaja dvakrat na mesec.
Naročnina četrletno 12 dinarjev.

Uredništvo in upravnništvo:
Ljubljana, Karla Marksa trg 2 (prej Turjaški
trg), kamor naj se tudi pošiljajo rokopisi.

Svoje pravice bodo uveljavili železničarji le z združeno močjo. Zavedajte se tega, trpini in organizirajte se vsi v USŽJ

Nove naloge strokovnega gibanja.

Glasilo švicarskih strokovnih organizacij »Gewerkschaftliche Rundschau« prinaša v svoji novoletni številki pod gornjim naslovom članek, ki bo zanimiv in poučen tudi za vse slovenske sodruge:

Sidney in Beatrice Webb pravita v svoji slavni knjigi o zgodovini angleškega strokovnega gibanja, da je strokovna organizacija »trajna zveza mednih delavcev za ohranitev ali izboljšanje svojih delovnih pogojev«. To lahko velja za delavnost strokovnih organizacij do časa takoj po koncu vojne. Tudi za večino današnjega strokovnega dela še vedno velja. Ne ujema pa se več s cilji, ki si jih stavlja moderno strokovno gibanje.

Razvoj gospodarstva in družbe v dobi visoko razvitega kapitalizma je prisilil strokovne organizacije, da so razširile krog svojih nalog. Že pred vojno je prodrlo spoznanje, da se ohranitev ali izboljšanje delovnih pogojev ne da vedno doseči **direktnim potom**, t. j. z meznim bojem. Že tedaj je bilo jasno, da je treba poleg strokovnega boja v obratih ubrati tudi druga pota. Predvsem se je ubrala **politična pot** za zagotovljenje po strokovnih organizacijah izvojevanih pridobitev in za razširjenje zaštite dela tudi na delavske plasti, ki ne morejo mnogo doseči z zgolj strokovnimi bojevnimi sredstvi (mladoletni delavci, ženske). Nadalje so se delavci postavili tudi za zaščito interesov konzumentov (kupovalcev) z ustanavljanjem konzumnih zadrug.

Razen tega je bilo že pred vojno v strokovnem gibanju večine dežel razširjeno naziranje, da cilj strokovnih organizacij niso samo višje plače in krajši delovni čas, temveč da se mora sploh **preobrniti delovno razmerje**, kar pa je edino mogoče z izpremembo temeljev današnjega gospodarstva. Vsekakor je ta cilj ostal od leta 1919 le teorija; šele tega leta je radi revolucijskega vala v poedinah državah začel pridobivati praktičen pomen. Toda moči delavstva še niso zadoščale in doba visoke konjunktore (procvita) je bila mnogo prekratka za izpremembo gospodarske organizacije. In mnogo že pridobljenega je nato sledeča reakcija uničila.

Kljub temu smemo reči, da je z zadnjim desetletjem nastopila gotova nova orientacija. Ravno to, da se najugodnejši čas radi nezadostne priprave ni dovolj izkoristil, je za nas opomin in vzpodbuda, da se **bolje pripravimo na prvo bližnjo ofenzivo** delavskega gibanja. Drug močan vzvod je v pravicah, ki jih je postalo deležno delavstvo v nekaterih gospodarskih svetov in ki imajo za delavce vrednost le tedaj, če so jim na razpolago tudi **potrebne duševne moči**.

To, kar smo doslej povedali, velja v splošnem za evropsko strokovno gibanje. Nas v Švici (in še bolj nas v Jugoslaviji, op. ur.) so v vsem tem zadeli le valovi iz inozemstva. Toda tudi že to je zadoštovalo, da se je vzbudil pri nas interes za novo strokovno orientacijo. Vsekakor se že sedaj kažejo obrisi, v kateri smeri se giblje ta nova orientacija. V velikih potezah lahko narišemo, s katerimi nalogami se imajo pečati strokovne organizacije že danes, še bolj pa v bodočnosti.

Strokovne organizacije morajo — v splošnem povedano — posvetiti **večjo pažnjo gospodarstvu** in sicer privatnemu, narodnemu kot svetovnemu gospodarstvu. Kajti za nami so časi, ko je moglo obstojati eno podjetje popolnoma zase in ko so se delavci lahko ozirali le na razmere tega podjetja, če so pričeli kako gibanje. Danes pa je **vsako podjetje odvisno od drugih** v gotovi meri, in sicer tudi tako podjetje, ki ni vezano s kartelom in interesno sfero. In med podjetniki se tvorijo vedno bolj **gotove interesne skupine**, ko doraščajo polagoma v trajne zveze in organizacije.

Koncentracija sil je geslo kapitalističnega gospodarstva. In ta koncentracija napreduje v zadnjem času z neverjetno hitrim tempom.

Vsako podjetje naravno zavisi zelo od razmer na trgu surovin in prodaje, od konjunktore doma kot v inozemstvu itd. Ta odvisnost je obstojala sicer že prej, vendar se večja z vedno tesnejšim vezanjem svetovnega gospodarstva. Ali je še treba povdarjati, da je **ta razvoj največjega pomena za delavstvo** in da se morajo strokovne organizacije prilagoditi temu razvoju, ako hočejo izpolniti svoj namen?

Iz tega samo po sebi izvira naloga po **večjem izobraževanju in šolanju delavstva**. Predvsem se morajo strokovni funkcionarji in zaupniki šolati tako, da bodo razumeli odnose in razvoj gospodarstva in da bodo mogli to znanje uporabiti tudi v **strokovni taktiki**.

Toda nove naloge so še mnogo dalekosežnejše. Boj strokovnih zvez se je doslej v glavnem omejeval na **delovne pogoje** (mezde, delovni čas, dopust itd.). Že premnogokrat se je izkazalo, da postanejo take pridobitve deloma iluzorne z draginjo, izpremembami v produkciji, z gospodarskimi krizami itd. To se dogaja tem česče, čim bolj koncentrirajo kapitalisti svojo moč, da take dogodke izkoristijo za svoj interes. Gospodarski razvoj bo prej ali slej prišel do tega, v kolikor že ni prišel, da bo postala tudi **produkcija — bojeno polje** med delom in kapitalom. Kajti moč privatnega kapitala sloni na njegovem neomejenem gospodstvu nad gospodarstvom. Delavnost strokovnih zvez se bo torej morala razširiti od boja za delovne razmere in za socialno-politične zahteve na boj za **vplivanje in vodstvo v gospodarstvu**. Ne bo šlo več le za razdelitev gospodarskih dohodkov, temveč eden bodočih glavnih problemov bo **organizacija gospodarstva**.

Lahko se ugovarja, da so take zahteve vsaj za Švico (ali za nas, op. ur.) danes še preuranjene. Recimo, da ta ugovor drži. Toda danes pa gre že za to, da se zavedamo, da je danes bolj kot kdaj prej **gorišče družabnega razvoja v gospodarstvu**. S tem pa zadobe **strokovne organizacije** kot gospodarske bojne organizacije delavstva **večji pomen**, njihove naloge postanejo važnejše, obenem pa tudi težje. To spoznanje manjka danes delavskim masam, ki rajši iščejo odrešenja tam, kjer se jim zdi, da so jim najbližji dnevnim uspehi. Zato je tem bolj dolžnost strokovnih voditeljev in zaupnikov, da razširijo **znanje gospodarskih pojavov** in njihovih vplivov na delavsko gibanje, in da to znanje poglobe z **intenzivnim izobraževalnim delom**.

Poročilo o delu v bolniški blagajni.

Na skupščini bolniške blagajne, dne 20. februarja 1927, je podal upravnik bolniškega fonda naslednje poročilo:

Gg. skupščinarji!

Na podlagi § 13 Naredbe M. S. 16276-22 je odredil gospod Minister za promet z odlokom št. 38553 od 31. dec. 1926 sklicanje redne oblastne skupščine bolniškega fonda za državno prometno osebje kraljev. Srbov Hrvatov in Slovencev na 20. febr. 1927, da pretresate kot vrhovna oblastna samouprava poročilo oblastnega upravnega odbora, zaključni račun bolniškega fonda za budžetsko leto 1925-26, določite proračun bol. fonda za budžetsko leto 1927-28, sklepate po uvaževanju poročila oblastnega nadzorstvenega odbora o razrešnici in drugih predmetih, iznešenih v razpravo dnevnega reda v smislu poslovnika.

Poročilo oblastnega upravnega odbora tangira dve razdobji in sicer delno budžetsko leto 1925-26 v nadaljevanju dela prejšnjega, upravnim potom upostavljenega oblastnega upravnega odbora, docela pa poslovanje po 12. II. 1926, ko se je izvoljeni oblastni upravni odbor konstituiral.

Prva redna glavna skupščina bolniškega fonda se je vršila v Beogradu 11. aprila 1926 z dnevnim redom:

1. Poročilo glavnega upravnika o poslovanju Centralne uprave;
2. poročilo centralnega upravnega odbora;
3. poročilo centralnega nadzorstvenega odbora;
4. razrešnica centralnega upravnega in nadzorstvenega odbora;
5. volitev novega upravnega in nadzorstvenega odbora;
6. razprava budžeta za leto 1926-27;
7. razprava o premembah privremene pravilnika bol. fonda;
8. eventualnosti.

Predlogi, ki so bili sprejeti v ljubljanski oblastni skupščini dne 24. I. 1926, so bili predmet razprave v 2. seji oblastnega upravnega odbora dne 11. III. 1926 in so bili predloženi Centralni upravi humanitarnih fondov za prvo glavno skupščino z dne 11. IV. 1926 v obliki in z besedilom, kakršnim jih je v smislu sklepa glavne skupščine konstituirani ožji odbor predložil oblastnemu upravnemu odboru in jih le ta redigiral v seji z dne 11. III. 1926.

Glede sklepov prve glavne skupščine z dne 11. IV. 1926 je Centralna uprava sporočila z dopisom št. 1244 od 24. sept. 1926, da je gospod minister za promet odobril nastopna rešenja glavne skupščine bolniškega fonda:

1. budžet za leto 1926-27;
2. izvolitev upravnega in nadzorstvenega odbora;
3. dnevnic članom upravnega in nadzorstvenega odbora, za seje in referentom kakor tudi delovodji Centralne uprave;
4. strokovni pregled zloupotreb prejšnjih uprav bol. fonda;
5. delegatom glavne skupščine dnevnic po 200 Din;
6. dr. Kostički in dr. Sepeški po 5000 Din nagrade za brezplačno delo v porodnišnici Centralne ambulante v Beogradu;
7. dr. Tičarju 5000 Din nagrade za brezplačno izvrševanje fizikalne terapije;
8. dr. Jeremiću, šefzdravniku v Subotici nagrado po 5000 Din za napredek poslovanja;
9. laborantki Ivki Burja nagrado 3000 D za čezurno delo v Centralni ambulanti v Ljubljani;
10. po 3000 Din članom upravnega odbora Centralne uprave, ki so delali v sejah, za katere niso bile odobrene dnevnic, kot nagrado za delo v teh sejah.

Ni pa odobril:

1. razpošiljanje projekta nove Uredbe bol. fonda skupščinarjem in sklicanje izredne skupščine za novo Uredbo, ker izdaja Uredbo gospod Minister saobračaja dogovorno z Ministrom za socialno politiko;
2. podelitev nagrade glavnemu upravniku, oblastnim upravnikom in administrativnemu osebju Centralne uprave ter Oblastnih uprav.

Po dopisu Centralne uprave št. 52 od 22. I. 1927 preneha mandat skupščinarja in se zamenja z namestnikom, kadar je skupščinar oblastne skupščine premeščen v področje druge oblastne uprave. Če je pa delegat za glavno skupščino premeščen na teritorij druge Oblastne uprave, ostane njegov mandat v veljavi.

Oblastni upravni odbor je sklenil v 15. seji z dne 18. I. 1927, da se prizna vsem skupščinarjem, članom upravnega in nadzorstvenega odbora, oblastnemu upravniku in računopolagaču dnevnic po 100 Din za sejo oblastne skupščine, ne oziroma se na čin, ali je delavec ali uradnik. Vsled tega sklepa je centralni upravni odbor po do-

pisu Centralne uprave št. 112 od 26. I. 1927 odločil, da se za oblastne skupščine morejo dati akontacije v smislu pravilnika bol. fonda, definitivni obračun potnih stroškov se bo pa izvršil na podlagi zaključka glavne skupščine.

Direkcija državnih železnic v Ljubljani je imenovala na podlagi § 26 Naredbe M. S. 16276-22 z odlokom št. 61652 od 30. I. 1926 gospoda inž. Ivana Müller-Petriča za predsednika oblastnega upravnega odbora, ki je sklical prvo sejo oblastnega upravnega odbora na 12. II. 1926; v tej seji je bil izvoljen za podpredsednika činovnik II. gosp. Jurij Stanko, katerega so izvolili izvoljeni skupščinarji v oblastni upravni odbor v oblastni skupščini dne 24. I. 1926. Ker je bil član oblastnega upravnega odbora činovnik I. gosp. dr. Stamberger Franjo premeščen v subotičko direkcijo, je bil vpoklican v oblastni upravni odbor činovnik I. g. inž. Zelenko, in kot skupščinar pa činovnik I. gosp. dr. Jevšek; na mesto skupščinarja g. Josipa Rožmana, ki je bil premeščen k Generalni direkciji, pa činovnik II. gosp. Matija Čampa.

Oblastni upravni odbor je imel v poslovnem letu 17 sej, tako da je zdaleko zadoščeno določbi § 25 začasnega pravilnika bol. fonda. Člani oblastnega upravnega odbora ne dobivajo za svoje delo v odboru nobenega honorarja razun članov, ki imajo vsled udeležbe na sejah zmanjšano mezdo (urnino) in katerim pritičejo po odloku Centralne uprave št. 238 od 26. II. 1926 dnevnic v breme bolniškega fonda v smislu § 26 Naredbe M. S. 16276-22.

Bolniški fond je imel v poslovnem letu povprečno mesečno moških članov 13.781, ženskih članov 306, svojcev 30.116; hramarino so dobivali povprečno mesečno moški člani za 4488 din in ženski člani za 74 dni. Za delo nesposobnih ambulantnih je bilo povprečno mesečno moških članov 792, ženskih članov 18; za delo sposobnih ambulantnih članov je bilo povprečno mesečno 842, ambulantno bolnih svojcev 1427; nadalje je bilo povprečno mesečno po 112 slučajev zdravljenja v bolnicah, po 114 porodov in po 34 smrtnih slučajev.

Zdravljenje članov bol. fonda in njihovih upravičenih svojcev se je raztezalo na 56 zdravstvenih okolišev, v katerih je Ministrstvo za promet na predlog direkcije vzdrževalo in postavilo šefzdravnike, ki so se plačevali izključno iz državnega budžeta in kojih plača se je gibala letno med minimom 800 D in maksimumom 16.800 D po razmerju pripadajočega števila članov. Poleg tega je Ministrstvo za promet postavilo kopalniške zdravnike proti letnemu pavšalnemu honorarju in breme državnega budžeta in sicer v Rogški Slatini gg. dr. Franca Koltererja in dr. Antona Lavriča, v Dolenjskih toplicah dr. Konstantina Konvalinka; ti kopalniški zdravniki so imeli dolžnost, da so nudili brezplačno zdravniško pomoč članom bol. fonda in njihovim svojcem, ki so se zdravili v Rogški Slatini odnosno Dolenjskih toplicah.

Oblastni upravni odbor je sklenil v 8. seji dne 28. VIII. 1926, da se v Mariboru in Ljubljani vpelje za nedelje in praznike **dežurna služba za železniške zdravnike** po pravilniku gospoda šefzdravnika dr. Tičarja; vsak žel. zdravnik bi prejel od bol. fonda za dežurno službo po 100 Din dnevno. Na ta sklep je odgovorila Centralna uprava pod št. 1100 od 25. sept. 1926, da **centralni upravni odbor ni odobril angažovanja dežurnih zdravnikov**, ker se poškodbe v službi z angažovanjem zdravnika ne morejo omejiti na čas, in ker nudenje zdravniške pomoči v slučaju nezgode pade v breme prometne ustanove. Z upostavljanjem dežurnega zdravnika je predvidevano samo ambulantno zdravljenje, toda **tako bolezniki niso za življenje tako nevarne, da ne bi mogli bolnik čakati na drugi dan**. Sicer so pa žel. zdravniki dolžni nuditi pomoč tudi ob nedeljah, ako je hitro in neodložljivo potrebna.

Oblastni uprav. odbor je odobril sklep nove pogodbe z zobozdravnikom v Centralni ambulanti in z zobozdravnikom v ekspozituri centralne ambulante v Mariboru, obenem pa sklenil, da se ustanove **še ekspoziture Centralne ambulante za zobno zdravljenje in zobotehniško oskrbo** v Jesenicah, Kranju, Novem mestu, Celju, Ptuj in Čakovcu na podlagi enotne pogodbe po vzorcu mariborske ekspoziture. Nova pogodba z zobozdravnikom v Centralni ambulanti in ekspozituri Centralne ambulante v Mariboru čaka še na odobritev s strani Centralne uprave, pač pa je Centralna uprava sporočila z dopisom št. 55 od 13. I. 1927, da je Centralni upravni odbor v seji dne 6. dec. 1925 načelno odobril, da se v večjih centrih angažujejo zdravniki specialisti za zobno zdravljenje po razmerju razpoložljivega budžetskega kredita.

Zdravstveno stanje članov bol. fonda v poslovnem letu ni bilo zadovoljivo. Obolelo je članov na tuberkulozi 37, influenci 1124, tifusu 4, griži 2, drugih nalezljivih boleznih 59, ušenu 9, malariji 34, sifilisu 7, kapavici 32, alkoholizmu 5, revmatizmu 1107, kroničnih limfatičnih boleznih 42, boleznih prebival 6, kožnih boleznih 355, živčnih boleznih 207, možganskih boleznih 2 ušesnih boleznih 28, očesnih boleznih 69, nosnih in ušnih boleznih 387, sopilih 635, pljučnici 31, na boleznih seroznih mren 71, na boleznih srca 41, na boleznih žil 18, na želodčnih boleznih 646, na črevesnih boleznih 382, na ledvičnih boleznih 2, na boleznih mehurja 28, na kili 50, na novotvorbah 2, na poškodbah 398, na nezgodah 558, na inficiranih ranah 279, na raznih drugih boleznih 565.

Poleg žel. zdravnikov so nudili zdravniško pomoč članom bol. fonda in njihovim svojem na njihove zasebne zahteve bodisi vsled nujnosti slučaja, kvalifikacije bolni ali zadržanja žel. zdravnika tudi tuji zdravniki, za katere je oblastni upravni odbor vsled vloge članov po razmerju kriterija posameznega slučaja povrniti celotni ali delni honorar tujega zdravnika v smislu § 48 Naredbe o 51 začasnega pravilnika bol. fonda. Oblastni upravni odbor je dovolil članom bol. fonda tudi povrnitev stroškov za zobozdravnik v slučajih, v katerih bol. fond po svojem pogodbenem zobozdravniku kljub vloženim prošnji s strani člana ni mogel nuditi pomoči; povrnitev stroškov za tako zobozdravljenje je bilo omejeno na višino tarife pogodbenega žel. zobozdravnika.

Zapisovanju zdravil se niso stavile nikake omejitve, ampak je bila ordinacija prepričana v mejah Privremene pravilnika bol. fonda pristojnim žel. zdravnikom, ki so v slučajih, kjer je bilo zdravljenje in ozdravitev mogoča z oficialnimi zdravili, vpoštevali obstoječe predpise glede zapisovanja specialitet. Oblastni upravni odbor je pa tudi odredil, da so se po zahtevku specialnih zdravnikov in izvidov gosp. šefzdravnika nabavile specialitete za člane bol. fonda in njihove svoje pri »Rave« d. d. v Zagrebu. Obvezilni material, terapevtski pripomočki, parne in zdravilne kopeli so se nudile članom bol. fonda o 22 Naredbe o 51 začasnega pravilnika bol. fonda določa, da dobivajo prometni uslužbenci ob telesni, v službi zadobljeni poškodbi brezplačno med drugim tudi pomožne priprave od dne, ko se poškodujejo, do dneva ozdravljenja v breme državnega budžeta od bol. fonda. V izvajanju te določbe je oblastni upravni odbor zavzel stališče, da gredo vsi stroški za proteze nezgodnikov v breme državnega budžeta in oblastna uprava je tudi zahtevala povračilo takih stroškov. Refundacija ni uspela vsled odpora mestne kontrole; na tozadevno predstavo direktorja pa tudi finanjsko odeljenje Generalne direktorije pod št. 11443 od 8. sept. 1926 ni zavzelo odobrnega stališča. Ta sporna zadeva je še v obravnavi v Centralni upravi humanitarnih fondov. Proteze so se nabavljale vsled dovolila velikega župana ljubljanske oblasti Sp. št. 4826-25 v državni protezni delavnici v Ljubljani proti plačilu stroškov izdelave, t. j. vrednosti porabljenega materiala in delavskih mezd s pribitkom 35 odstot, tega iznosa za režijske stroške. Nabavljanje protez v državni protezni delavnici je ukinil veliki župan ljubljanske oblasti v dopisnem Sp. št. 3429 od 8. V. 1926, ker je bil z ozirom na občutno zmanjšanje kreditov za državno protezno delavnico primoran skriti obrat na najskečajno mero, ter izdelovati proteze in protezne pripomočke le osebam, zaščitenim z invalidskim zakonom. Z dopisom Sp. št. 3429-3 od 21. dec. 1926 nas je pa obvestil veliki župan ljubljanske oblasti v smislu rešenja ministrstva za socialno politiko št. 23185 od 8. sept. 1926, da sme državna protezna delavnica v Ljubljani zopet izdelovati proteze članom bol. fonda. V kolikor se proteze in protezni pripomočki niso mogli naročevati v državni protezni delavnici, so jih dobavljali bandažisti v Ljubljani in Mariboru o 22 Naredbe o 51 začasnega pravilnika bol. fonda v Zagrebu.

Člani bol. fonda in svojci so se v poslovnem letu v precejšnji meri posluževali zdravljenja v bolnicah. Oskrbovalnina za III. razred je znašala v splošni bolnici in ženski bolnici v Ljubljani, v splošni bolnici v Mariboru in Celju po 30 Din, v obč. javni bolnici v Brezicah, Slovenjgradcu, Murški Soboti in Ptuj po 28 Din, v Čakovcu 25.50 Din, v bolnici za trahom v Prelogu 22 Din, v ženski javni bolnici v Novem mestu, občinski javni bolnici v Krškem in bolnici usmiljenih bratov v Kandiji pri Novem mestu po 25 Din, v bolnici nemškega viteškega reda v Ormožu in bolnici slov. rdečega križa v Slov. Konjicah po 20 Din, v zavodu za oskrbo umobolnih na Studencu in Ljubljani po 25 Din, v mestni javni bolnici v Karlovcu 30 Din, v klinični bolnici v Zagrebu 28.50 Din, v ortopedični bolnici v Zagrebu 35 Din, v bolnici milosrdnih sester v Zagrebu 28.50 Din, v zakladni bolnici in križni bolnici v Zagrebu po 30 Din.

Glede zdravljenja članov bol. fonda v višjih razredih državnih, samoupravnih, od države subvencioniranih in privatnih bolnic je imel inšpektor ministrstva za narodno zdravje v Ljubljani pod št. 2168 od 19. II. 1926 na vse državne in samoupravne bolnice v Sloveniji, bolnico usmiljenih bratov v Kandiji, bolnico v Krškem in javno žensko bolnico v Novem mestu na osnovi odloka Ministrstva za narodno zdravje z dne 19. junija 1924 Z. 25463 o 22 Naredbe o 51 začasnega pravilnika bol. fonda.

dne 10. decembra 1925 Ad. 50051 odredbo, da imajo v državnih in onih samoupravnih privatnih bolnicah, ki prejemajo od države subvencije v katerikoli obliki, pravico do zdravljenja v višjem kakor III. oskrbnem razredu uslužbenci državnih železnic, ki so uradniki, katerim pripada v smislu citiranih odlokov višji nego najnižji oskrbni razred. V bolnicah, v katerih obstoje trije razredi, se smejo zdraviti v I. razredu uradniki I. kategorije in glavni grup II, kategorije, v II. razredu uradniki pomožnih in pripravni grup II. in III. kategorije, v III. razredu pa zvaniki in služitelji. Za oskrbovanje takih bolnikov ima uprava bolnice pravico zahtevati od bol. fonda za državno prometno osobe le oskrbnino III. razreda, za diferenco med III. in pripadajočim višjim razredom pa ne more tirjati povračila. Za vse druge nižje uslužbenke drž. železnice, ki se oskrbujejo v III. razredu, je tirjati od bol. fonda celotno oskrbnino III. oskrbnega razreda. Za drž. bolnice se smatrajo sploš. bolnica v Ljubljani, ženska bolnica v Ljubljani, zavod za umobolne v Ljubljani in na Studencu, za samoupravne in privatne bolnice z državnim oskrbnim, bolnice v Mariboru, Ptuj, Celju, Murški Soboti, Brezicah, Slovenjgradcu, Krškem, Kandiji in Novem mestu, za privatne brez državne subvencije vse ostale. sssss postopek je veljal v področju inšpektorata ministrstva za narodno zdravje v Zagrebu.

Pogodnost zdravljenja v višjem oskrbnem razredu bolnic je bila ukinjena z odlokom inšpektorja ministrstva za narodno zdravje v Ljubljani št. 3914 od 31. III. 1926, z ozirom na činjenico, da se glasom člana 107-III al. 5 finanjskega zakona za leto 1926-27 vzdržujejo bolnice na teritoriju inšpektorata ministrstva za narodno zdravje v Ljubljani od I. IV. 1926 iz lastnih dohodkov in se morejo v smislu odloka ministrstva za narodno zdravje od 25. II. 1926 Z. 8339 državni uradniki v bolnicah zdraviti samo v III. oskrbnem razredu. Državnim uradnikom se dovoljujejo olajšave samo na ta način, da se določa za II. razred dnevna oskrbnina 40 Din, od katere plačujejo državni uradniki le diferenco med III. in II. razredom.

V I. oskrbnem razredu plačujejo uradniki celo diferenco med III. in I. razredom; to se nanaša tudi na njihove rodbinske člane.

Ker določa zakon o državnem prometnem obseju v členu 97, da imajo vsi uslužbenci in vpokojenci kakor tudi njih rodbine, ki nimajo razun plače ali pokojnine drugih dohodkov, pravico do brezplačnega zdravljenja v državnih bolnicah, če ne zadošča podpora njih specialnih humanitarnih fondov, mora plačati bol. fond v smislu odloka inšpektorja ministrstva za narodno zdravje v Ljubljani št. 3375 od 1. maja 1926 za vsakega člana bol. fonda brez izjeme oskrbnino III. razreda, dočim plača diferenco med III. in pripadajočim višjim razredom pacient sam.

Glede stroškov za zdravljenje članov bol. fonda v umobolnicah se je obrnil veliki župan ljubljanske oblasti pod št. 2455-1926 na bol. fond z vprašanjem, če bo zahteval povračilo stroškov od države na podlagi § 54 Zakona o zavarovanju delavcev. Na ta dopis je podal bol. fond izjavo, da bo zahteval refundacijo stroškov.

Člani bol. fonda in njihovi svojci so se zdravili tudi v državnem zdravilišču za tuberkulozne v Topolšici, kjer je znašala dnevna oskrbnina 53 Din in za režijske stroške, za zdravila in obvežila 20 odstotkov, za otroke od 4. do 12. leta 25 Din dnevno in od 12. do 14. leta 30 Din dnevno. Ker je pa bilo to zdravilišče vedno tako zasedeno, da so naši bolniki morali čakati do 6 mesecev in še več na vpoklic, in je v marsikaterem slučaju postalo zdravljenje nemogoče, smo se obrnili na velikega župana ljubljanske oblasti z zapisilom, da nam dovoli zdravljenje članov bol. fonda in njihovih svojcev v zdravilišču na Golniku pod istimi sprejemnimi in oskrbovalnimi pogoji, ki veljajo za državno zdravilišče v Topolšici. Na to vlogo nam je poslal veliki župan ljubljanske oblasti obvestilo, da se glede sprejemanja članov bol. fonda ne more postaviti na zahtevano stališče, ker so razmere na Golniku popolnoma drugačne, kakor v Topolšici. Na predlog upravnega odbora fonda za oskrbo vračajočih se vojniki v Ljubljani se pa morejo člani bol. fonda sprejemati v drž. zdravilišče na Golniku pod pogoji, kakršni so stipulirani z Okrožnim uradom za zavarovanje delavcev v Ljubljani. Pogoji so naslednji: Članom bol. fonda bi dajala uprava državnega zdravilišča na Golniku popolno oskrbo, to je stanovanje, postrežbo, razsvetljavo, kurjavo, prehrano in vsem modernim načelom odgovarjajoče fizikalno-dijetetično in medikamentozno zdravljenje. Za vsakega člana bi morali predložiti predpisano zdravniško spravevalo. Na podlagi mojega obvestila bi zdravilišče na Golniku skrbelo, da bi bil Vaš član od postaje Križe pri Trzinu v zdravilišče z vozom prepeljan, dan in uro prihoda bi se naznanila Vam. Vi pa svojem članu. Sprejem člana bi bil do preklica ne-limitiran in se obvežemo Vam dati na razpolago najmanj 10 postelj. Strežniško in zdravniško osobe v zdravilišču ne sme zahtevati nobene nagrade ali napitnine. Dnevna prehrana obstoji iz naslednjih obedov: zajutrek: bela kava, mleko, čokolada ali kakao s pecivom; južina: mleko, čaj ali juha z jajci, sirovim maslom, sirom, slanino ali gnatio ter kruh; kosilo: vkuhana juha, mesna jed in dve prikuhi, močnata jed, kuhano sadje ter kruh; malica: bela kava, mleko, kakao ali čokolada s pecivom; večerja: mesna, mlečna ali močnata jed, prikuha ali kuhano sadje ter kruh; p večer: juha ali čaj s pecivom.

Uprava pazi, da dobiva pacient najmanj 4000 kalorij na dan. O načinu zdrav-

ljenja sklepajo zdravniki zdravilišča. Razun posteljnine in brisač da uprava zdravilišča članom na razpolago potrebno bolniško perilo, milo za umivanje, mazilo za čevlje in toaletni papir. Nadalje se vrši na račun uprave zdravilišča pranje zasebnega perila ter snajenje obleke in čevljev za Vaše člane, dočim imajo za popravilo teh oblačilnih predmetov skrbeti člani sami. Ako Vaš član ne bi bil potreben več zdravljenja, bi ga uprava zdravilišča odpustila od nadaljne oskrbe, vendar pa bi oskrbovanec o tem vsaj 24 ur poprej obvestila. Kadar bi se zdravljenje zaradi nezamernjenja zdravniških odredb zavlačevalo, bi bila uprava upravičena oskrbovanca kar odpustiti, ako se le ta opetovanim opominom ne bi uklonil, kršil zdraviliški in hišni red ali se drugače nesposodno obnašal. V takem primeru bi Vas uprava zdravilišča obvestila tekom 24 ur. Uprava zdravilišča bo pri odhodu Vašega člana sestavila kratek popis zdravljenja, kjer bo navedena doba in način zdravljenja ter opis stanja oskrbovančevega, ko je odhajal. Te podatke Vam bo pošiljala uprava zdravilišča ob povratku Vašega prvega obvestila. Za vse te dajatve, včevši zdravila, obveze, röntgeniziranje, dovoz in odvoz člana s kolodvora in na kolodvor in za vse druge kakršnekoli režijske stroške Vam bo plačevati za vsakega člana po 75 Din dnevno, včevši tudi dneve eventualnega oskrbovančevega dopusta. Obračuni med Vami in upravo Golnika se bodo vršili direktno. Kadar pride Vaš član v zdravilišče popoldne, ali pa kadar odide popoldne, se bo računala samo polovica dnevne oskrbnine, v vseh ostalih primerih pa vsa oskrbnina. Ta dogovor velja do odpovedi, najdalje pa do konca budžetskega leta, to je do 31. III. 1927, poprej se sme odpovedati le vsakega prvega v mesecu na tri mesece.

Glede zdravljenja v sanatorijih je izdala Centralna uprava pod št. 618 od 4. VI. 1926 rešenje, da se morejo bolniki, ki so oboleli na pljučih, zdraviti v II. razredu sanatorija za boleznih na sopilih in da mora Oblastna uprava zahtevati od Centralne uprave individualno odobrenje za sanatorijsko zdravljenje s prigibom izvida lekarske komisije. Ker pa poslujejo zdravniške komisije le za aktivne člane, je odredila Centralna uprava naknadno z odlokom št. 1040 od 14. sept. 1926, da je za zdravljenje ostalih članov v sanatorijih potrebno še mišljenje specialista za notranje bolezni o 22 Naredbe o 51 začasnega pravilnika bol. fonda. Oblastni upravni odbor je dovolil 11 pacientom zdravljenje v državnem zdravilišču na Golniku na podlagi izvida zdravniške komisije o 22 Naredbe o 51 začasnega pravilnika bol. fonda. Od teh 11 pacientov je bilo 6 aktivnih članov, 1 fakultativni član in 4 rodbinski člani; od teh je umrl 1 aktivni član.

Članom bol. fonda in njihovim svojcem je bilo na razpolago zdravljenje v Vrnjački banji, Vranjski banji, Koviljači, Lipiku, Dubrovniku, Kastel-Lukšiču, Dolenjskih toplicah, Rogški Slatini, Kraljevi, Dobrni in Varaždinskih toplicah. Oskrbovanih je bilo v Dolenjskih toplicah 40 članov o 22 Naredbe o 51 začasnega pravilnika bol. fonda, v Dubrovniku 5, Lipiku 2, Rogški Slatini 3, Kraljevi 2, Dobrni 2, Varaždinskih toplicah 1, po razmerju izvida lekarske komisije, mišljenja specialista in izvida gosp. šefzdravnika. Zdravljenja v Vrnjački banji, Vranjski banji in Koviljači se pacienti niso posluževali vsled prevelike oddaljenosti teh krajev od Slovenije. V Dolenjskih toplicah so imeli pacienti celotno oskrbo v zdravilišču samem. Oblastni upravni odbor je sklenil v 4. seji dne 16. IV. 1926 glede stroškov zdravljenja v kopališčih, da naj bol. fond nudi 1. oženjenim uslužbencem, družinskim očetom in njihovim ženam 90 odstotkov, 2. samcem in vdovam brez otrok 60 odstotkov, pridržujoč si pravico spremembe v posameznih primerih v smeri zvišanja oskrbnine; tega sklepa pa Centralna uprava ni usvojila. Oblastni upravni odbor je vložil proti odloku Centralne uprave št. 422 od 12. V. 1926 glede denarne pomoči za zdravljenje članov bol. fonda v kopališčih in na morju v 5. seji dne 21. V. 1926 protest in zahteval sistiranje tozadevni sklepov Centralne uprave z motivacijo, da naj odločuje o dajatah za zdravljenje v kopališčih in na morju oblastni upravni odbor bol. fonda do zasedanja glavne skupščine.

Člani bol. fonda, ki posejajo Centralno ambulantno v svrhu ambulantnega specialnega zdravljenja, zgube za čas take odsotnosti svojo urnino, ne dobivajo pa zato hranarine, ker niso v bol. stanju. Vsled tega je sklenil oblastni upravni odbor v 14. seji dne 12. dec. 1926, da smatra po § 56 Pravilnika bol. fonda tudi specialno zdravljenje v Centralni ambulanti za zakonito dajatev in naj za to bol. fond plačuje hranarino po § 62 Pravilnika bol. fonda v onih primerih, v katerih člani bol. fonda vsled zdravljenja v Centralni ambulanti odpade urnina. Po dopisu Centralne uprave št. 45 od 18. I. 1927 je pa sklenil Centralni upravni odbor, da se hranarina ne more izplačevati za delo sposobnim delavcem, če so jim za čas poseta Centralne ambulate prinaldežnosti ustavljene. Zoper to odlobo je vložil oblastni upravni odbor v 16. seji dne 31. I. 1927 utok in zaprosil, naj Centralna uprava vzame zadevo ponovno v pretres in spremeni svoj sklep.

Vsled odloka Generalne direktorije Fo. št. 5657 od 20. VII. 1926 se je ukinila bolniška kontrola.

Po členu 20 Pravil za babice, katere je izdal Ministrstvo za narodno zdravje pod št. Z. 7455 od 27. II. 1924 na podstavi točke 15 Zakona o ureditvi sanitetne stroke in o čuvanju narodnega zdravja, točke 1 in 2 člana 33 istega zakona in členu 1 Uredbe o ustroju ministrstva za narodno zdravje, je babica upravičena pobirati za posete

pred porodom in po porodu, kakor tudi za ostala babska opravila (klistiranje, izpiranje nožnice itd.) 7.50 do 15 Din v notranjščini države, 15 do 30 Din pa v Beogradu, Zagrebu in Ljubljani; za porode 150 do 225 Din v notranjščini države, 225 do 375 Din pa v Beogradu, Zagrebu in Ljubljani; toda pri porodu je obseženo v tej taksi tudi vse potrebno poslovanje po porodu, kakor tudi negovanje v otroški postelji v prvih devetih dneh. Ta člen je spremenil minister za narodno zdravje z odlokom št. Z. 27340 od 29. maja 1925 tako, da je babica upravičena: 1. pobirati za posete pred porodom in po porodu, kakor tudi za ostala babska opravila (klistiranje, izpiranje nožnice itd.) 15 do 30 D, za porode pa 225 do 375 Din v krajih, ki spadajo po zakonu o draginskih dokladah civilnim uradnikom in ostalim državnim uslužbenecem z dne 17. IV. 1924 v I. in II. krajevni razred, to so v Sloveniji vsa mesta in vsi kraji, v katerih so sedeži srezkih oblastev; 2. v vseh ostalih krajih v kraljevini, ki ne spadajo v I. in II. draginski razred, ali ki spadajo v III. draginski razred, pobirati po 7.50 do 15 Din za posete pred porodom in po porodu, kakor tudi za ostala babska opravila za porode pa 150 do 225 Din. Oznaka taksa za porode obsega pri porodnici tudi vse potrebno poslovanje po porodu in razun tega negovanje v otroški postelji v prvih devetih dneh. Za rojstva dvojčkov se jemlje ta taksa 1/4 krat.

Z ozirom na spremenjen odlok ministrstva za narodno zdravje o babski pomoči je izdala Centr. uprava pod št. 696 od 15. sept. odlok, da se more babska pomoč plačevati članom bol. fonda le v najnižjih, od Ministrstva za narodno zdravje določenih zneskih in po dopisu št. 44 od 18. I. 1927 samo takrat, kadar je nudila pomoč izprašana babica.

Neki župni urad v srezu Karlovac je zahteval za vsako uradno potrditev rojstva ali smrti člana bol. fonda o 22 Naredbe o 51 začasnega pravilnika bol. fonda. Oblastni upravni odbor je dovolil 11 pacientom zdravljenje v državnem zdravilišču na Golniku na podlagi izvida zdravniške komisije o 22 Naredbe o 51 začasnega pravilnika bol. fonda. Od teh 11 pacientov je bilo 6 aktivnih članov, 1 fakultativni član in 4 rodbinski člani; od teh je umrl 1 aktivni član.

Oblastni upravni odbor je sklenil v 5. seji dne 21. maja 1926, da se naj izplačujejo bol. pomoči v enkratnem znesku in da naj ostane do nadaljnjega pri mesečni zdravniški preiskavi doječih žen. Vsled priziva zoper pogoji za priznanje doj. pomoči je izdala Centralna uprava pod št. 1666 od 10. dec. 1926 odlok, da pritice po § 56 Naredbe o 51 začasnega pravilnika bol. fonda dojska pomoč ne glede na to, če žena otroka doji ali ne.

§ 58 Zakona o zavarovanju delavcev določa, da se plača za člana, ki je izrpal bolezensko podporo po tem zakonu, pogrebna samo, ako je nastopila smrt kot posledica bolezni, za katero je dobival podporo in ako je nastopila v dveh letih od tedaj, ko je prestala ta podpora. Glede te vrste podpore je odredila Centralna uprava z rešenjem od 16. sept. 1926 pod št. 1003, da se taka pogrebna ne more izplačevati, ker ta zakonska določba ni prešla v Naredbo M. S. 16276-22 o zavarovanju državnega prometnega osobja zoper bolezen in nezgode.

Od 1. julija 1926 se zaračunava osobje delavnice v Mariboru in njenih ekspozituri pri Generalni direktoriji državnih železnic. Vsled tega računsko odeljenje ljubljanske direktorije ne prinaša za Oblastno upravo v tekočem računu vlog članov bol. fonda, ki so zaposleni v delavnici o 22 Naredbe o 51 začasnega pravilnika bol. fonda. Oblastna uprava kriti iz svojih kreditov vse dajatve za te člane. Z ozirom na to okolnost je sklenil oblastni upravni odbor v 14. seji dne 12. dec. 1926, da naj Centralna uprava izposluje pri Generalni direktoriji knjižbo članskih prispevkov osobja mariborske delavnice ljubljanske direktorije na tekoči račun bol. fonda. Na ta sklep oblastnega upravnega odbora je odločila Centralna uprava po dopisu št. 48 od 22. I. 1927, da se od Generalne direktorije ne zahteva posebno knjiženje članskih vlog osobja delavnice Maribor v korist Oblastne uprave, ker je bol. fond eden in ker uprava itak potrebuje budžetsko pomoč Centralne uprave potom dotacije, katero bo dobila, kakor do sedaj, v zadostnem znesku.

Vprašanje včlanjenja uslužbencev Gospodarske poslovalnice direktorije drž. železnic v Ljubljani pri bolniškem fondu je še odprto. Oblastna uprava je sporočila ekonomskemu odeljenju direktorije z dopisom od 12. dec. 1925, da osobje, ki je zaposleno v Gospodarski poslovalnici direktorije drž. železnic v Ljubljani in se plačuje iz sredstev poslovalnice, ne more biti včlanjeno v bol. fond in da naj se izvrši zavarovanje tega osobja pri Osrednjemu uradu za zavarovanje delavcev. Ta zadeva je bila v razpravi 5. seje oblastnega upravnega odbora dne 21. maja 1926, ki je zavzel glede tega zavarovanja odklonilno stališče in potrdilo zavarovanja pri Osrednjem uradu za zavarovanje delavcev. Ministrstvo za promet je izdalo pod št. 5033 od 11. marca 1926 direktoriji državnih železnic v Ljubljani odlok, da naj nadaljuje poslovalnica svoje delo na dosednji način in na osnovi predpisov, ki so veljali do sedaj za opravljanje te poslovalnice. Ta sporna zadeva je bila sporočena tudi Centralni upravi z zapisilom za končnovelično ureditev; tozadevno rešenje pa še ni bilo izdano.

Sporno je bilo tudi zavarovanje pavšalnih snailk pri bol. fondu. Oblastni upravni odbor je sklenil v 6. seji dne 16. VI. 1926, da se pavšalne snailke, ki so zapo-

slene pri direkciji, včlanijo pri bol. fondu. Na ta sklep je izdala Centralna uprava pod št. 761 od 16. VII. 1926 odlok, da pavšalne čistilke ne morejo postati članice bol. fonda, ker ne spadajo med državno prometno osebo.

Glede osebja, ki je vezano na zavarovanje za slučaj bolezni in nezgode in bi se plačevalo v breme bol. fonda, je izdala Centralna uprava pod št. 616 od 4. II. 1926 rešenje, da se mora tako osebje zavarovati pri pristojnem Okrožnem uradu za zavarovanje delavcev, ker tako osebje ni prometno osebje in ker bi v slučaju poškodbe takega uslužbenca prometna ustanova ne priznala pravice do rente.

Centralna uprava je izdala pod št. 1204-25 odločbo, da se čas članstva pri drugih bol. blagajnah v slučaju spremembe zaposlenosti ne more priračunati k času članstva bol. fonda za državno prometno osebje. Oblastni upravni odbor je v 14. seji dne 12. dec. 1926 sklenil, da naj Centralna uprava z ozirom na okolnost, da je Osrednji urad za zavarovanje delavcev v Zagrebu pod št. 24817 od 30. nov. 1925 pristal na to, da prizna članom bolniškega fonda ob prestopu v članstvo Osrednjega urada vse prejšnje članstvo, izpolnjuje reprociteto za prestop iz zavarovanja pri Osrednjem uradu v zavarovanje pri bol. fondu. Na ta sklep je odgovorila Centralna uprava z dopisom št. 39 od 18. I. 1927, da centralni upravni odbor ni odobril vračunanja članstva pri drugih bol. blagajnah v članstvo bol. fonda. Zoper to odločbo je vložil oblastni upravni odbor v 16. seji dne 31. I. 1927 priziv in zaprosil, da centralni upravni odbor vzame zadevo ponovno v pretres in spremeni svoj sklep.

Glede fakultativnih članov bol. fonda je izdala Centralna uprava po dopisu št. 1657 od 4. I. 1927 odlok, da taki člani ne morejo iz bol. fonda izstopiti, četudi začasno nimajo potrebe za pomoči iz bol. fonda, ker bolniški fond ni ustanovljen kot vir materialnih koristi, ampak na principu solidarnosti kot fond za pomoč onim, katerim jo potrebuje.

Delegati za redno glavno skupščino Jakob Kovač, Ivan Krajnik in Ivan Baraga so poslali potom Oblastne uprave na Centralno upravo vlogo: »Podpisani delegati, izvoljeni za glavno skupščino bol. fonda, zahtevajo, da Centralna uprava ukrene takoj vse potrebno, da v smislu direktiv in sklepov prve redne glavne skupščine v Beogradu z dne 18. aprila 1926 takoj skliče izredno glavno skupščino z dnevnim redom: sprejem novega pravilnika bol. fonda za državno prometno osebje. Prva redna glavna skupščina je zaključila, da se razpošlje projekt novega pravilnika vsem oblastnim upravam, najkasneje začetkom maja 1926 na pretres in stavev protipredlogov in da najkasneje v juniju 1926 skliče izredno glavno skupščino, ki bo razpravljala in sprejela novi pravilnik. Protestiramo proti temu, da se Centralna uprava ni držala sklepov glavne skupščine kot vrhovnega foruma ter zahtevamo, da takoj izvrši tozadevne sklepe. Na to vlogo je izdala Centralna uprava pod št. 670 od 12. VI. 1926 rešenje, da gospod Minister za promet na podlagi § 34 Naredbe ni odobril razpošiljanje nove uredbe Oblastnim upravam in sklicanje izredne glavne skupščine za sprejem nove Uredbe.

Vsled vloge članov oblastnega upravnega odbora (gg. Stanko, Ogrin, Smazek, Mravlje, Čanžek in Terškan) z dne 24. VIII. 1926 je sprejel oblastni upravni odbor v 11. seji dne 23. sept. 1926 nastopni predlog za spremembo naredbe in pravilnika bolniškega fonda:

1. Naredba bodi jasna in precizna, tako da ne bo treba za vsaki pasus dajati komentarjev, oziroma da bi se lahko različno postopalo.

Naredba o zavarovanju osebja mora obsegati v samoupravnem in materialnem pogledu minimum zakona.

2. § 2 in 3, ki govori, da so zavarovani za slučaj bolezni vsi železničarji, naj točno pove, da spadajo pod to zavarovanje poleg vsega nastavljenega in provizijskega osebja, profesionistov in delavcev tudi čistilke in pogodbeni delavci obeh splošnih ter naj vsled tega določba § 4 odpade.

3. Bolniški fond naj bo v svojem delovanju avtonomen in neodvisen od Ministrstva Saobračaja.

Posamezne Oblastne uprave naj imajo samoupravo. Samoupravo naj vrše glavna skupščina, centralni upravni in centralni nadzorni odbor, pri Oblastnih upravah pa tozadevne Oblastne inštanice.

4. § 17 in nadaljnj, ki govore o dajativah fonda, naj že v Naredbi striktno pove, v kakšni izmeri naj pripadajo vse dajatve.

Predpogoj naj bo, da so vse dajatve v principu za vse železničarje (nastavljene in delavstvo) jednake in da se ne ločijo po mestih ali draginskih razredih.

a) Hranarina pripada 100 odstot, za 52 tednov. Prve tri dni bolezni se izplača je mezza neokrnjena. Za bolezni čez tri dni se izplača hranarina od prvega dne dalje.

V slučaju zdravljenja v bolnici pripada družinskemu očetu cela boleznilina, a samcu polovična.

b) Lečenje naj bo brezplačno ne le v bolnicah, ampak tudi v zdraviliščih, sanatorijih itd.

c) Bablična pomoč bodi odgovarjajoča odredbam pravilnika za babice, ki ga je izdalo ministrstvo za narodno zdravje.

Ustanovi naj se tri tarife razrede in scer: I. razred (sedeži velikih županij), II. razred (mesta, industrijski centri in zdraviliški kraji), III. razred vsi ostali kraji.

d) Dečja premeta znašaj 14dnevno mezza.

e) Članom pripadajo vsa zdravila, ki so za uspešno zdravljenje potrebna.

f) Hranarina ter ostale podpore se izplačujejo redno koncem meseca ter naknadno obračunanje z bol. fondom v smislu določb člena 73 Pravilnika o poslovanju oddelkov za računovodstvo in finance.

g) Bolniške stroške plačaj bolniška blagajna za ves čas potrebnega zdravljenja v bolnicah najdalje, dokler pripada hranarina.

h) Pogrebna pomoč naj se določi analogno babični pomoči po treh tarifnih razredih. To pomoč naj takoj začasno izplača službeno mesto ter naknadno obračuna z bolniškim fondom.

5. V § 19 naj se uvede, da pripadajo podpore za otroke tudi po 18. letu starosti do 21. leta, ako so v oskrbi staršev.

Oblastna skupščina določi letni proračun na podlagi vplačanih prispevkov od strani članov in delodajalca. Določbe glede volitev odborov naj se prilagode zakonu tako, da se funkcija predsednikov upravnih in nadzorstvenih odborov menja od poslovne dobe do poslovne dobe za imenovanje in voljene skupščinarje. Budžetiranje od strani Centralne uprave se odpravi. Glavna skupščina določi letno le gotov procent, ki se ima odstopiti za proračun Centralne uprave po § 34. Vsi zaključki glavne skupščine so izvršni.

6. Plačanje prispevkov je obvezno, tako za člane, kot za delodajalce. Prispevki se odtegujejo pri plači ter ima vsaka direkcija, čim sestavi spisek ubranih odtegljajev, a najkasneje tekom enega meseca, vplačati na tekoči račun alikvoten del.

7. Zdravnike nastavlja minister na predlog oblastnih odborov. Njih plače trpi po polovici uprava in bolniški fond.

Določbe o neugodnem zavarovanju naj se prilagode zakonu o zavarovanju delavcev, tako da bodo navzlic temu, da trpi vse stroške za dajanje neugodnega zavarovanja državna uprava, odločali oblastni odbori o pravici do rente in izmeri rente.

Glede Centralnih ambulanc je odredil g. Minister za promet z odlokom št. 11233 od 26. IV. 1926:

1. da se nobena fondovska ambulanta ne sme otvoriti brez predhodnega odobrenja sanitetnega šefa Ministrstva za promet;

2. da se mora glede postavitve zdravnikov v fondovskih ustanovah najprej obvestiti sanitetni šef ministrstva za promet;

3. da se morajo vsa izvestja o delu v Centralnih ambulantah pred publikacijo dostaviti sanitetnemu šefu ministrstva za promet;

4. da mora vsaka Oblastna uprava bol. fonda početkom vsakega leta poslati sanitetnemu šefu ministrstva za promet spisek vsega osebja.

Oblastni upravni odbor je obravnaval v 16. seji dne 31. I. 1927 pripombe v sejinj zapisnikih oblastnega nadzorstvenega odbora in odgovoril, da je uprava urgirala pri Centralni upravi rešitev vprašanja dobave protez nezgodnikov, da pa zadeva še ni rešena. Glede brezplačnega zdravljenja v kopalniških oblastni upravni odbor s svojim zahtevkom ni uspel pri Centralni upravi; za razširjenje javnih bolnic boln. fond ne more prispevati iz svojih sredstev, pač pa je oblastni upravni odbor podvzel vse mere, da izpopolni specialno zdravljenje v Centralni ambulanti in da se snujejo tudi ekspanzije izven sedeža Centralne ambulante. Glede postopka za sanatorijsko zdravljenje je zadeva tako urejena, da je vsakemu pacientu dana možnost, da pride pravočasno v zdravljenje na Golnik, tam pa, kjer ima bolniški fond lastne domove, razpolaga s praznimi mesti Centralna uprava. Razpošiljanje načrta nove Uredbe o zavarovanju za slučaj bolezni in nezgode gospod minister za promet ni odobril. Za zdravljenje v bolnicah je merodajen Pravilnik bolnic, izdan od Ministrstva za narodno zdravje.

Oblastni upravni odbor je sklenil v 7. seji dne 24. VI. 1926 v svrhu omogočenja zdravljenja večjega števila pacientov v kopalniških v budžetu za 1926-27 viševrem med partijo 4 (zdravljenja v kopalniških) in partijo 10 (potni stroški skupščinarjev, odbornikov in osebja uprave) tako, da se zviša partija 4 za 40.000 Din, partija 10 pa zniža za 40.000 Din, nadalje v 14. seji dne 12. dec. 1926 viševrem med partijo 5 (hranarina) in partijo 8 (razni izdatki) in scer v breme partije 5 in v dobro partije 8. Ta dva viševrema je odobrila Centralna uprava z rešenjem št. 820 od 30. VII. 1926 in z rešenjem št. 38-27.

Budžet za leto 1926-27 znaša 6,678.379 dinarjev.

V 8. seji dne 24. VIII. 1926 je oblastni upravni odbor sklenil, da se izposluje pri Centralni upravi dotacija 1.200.000 Din potom Generalne direkcije na tekoči račun bol. fonda pri ljubljanski direkciji v svrhu omogočenja rednega izplačevanja dajatev boln. fonda. Temu zahtevku je ugodila Centralna uprava z dopisom št. 1560 od 19. nov. 1926.

Ker je Centralna uprava z dopisom št. 1719 od 21. dec. 1926 sporočila, da je predvideno v načrtu nove Uredbe o zavarovanju državnega prometnega osebja za slučaj bolezni in nezgode, da plača bolniški fond iz svojih sredstev žel. zdravilnike, zdravljenje nezgodnikov od ozdravljenja in v slučaju nezgode v službi, da plača bol. fond hranarina tudi za prve štiri tedne bolezni, je bilo treba upoštevati pri določitvi budžeta za 1927-28 povišanje izdatkov za zdravniško pomoč, zdravila, obvezila, proteze in druge terapevtske pripomočke zdravljenje v bolnicah, hranarina, pogrebnilino in partije raznih izdatkov.

Iz sekcij.

Iz sekcije progovnih delavcev.

Zadnje čase prihaja vedno več pritožb o postopanju posameznih progovnih sekcij in progovnih mojstrov, katerim je menda velik užitek šikanirati ljudi.

Ni zadosti, da je ravno progovne delavce zadel povodom redukcije julija 1926 velik udarec, ko so se skrčili staleži, vrglo osebje na cesto, od ostalih pa se zahteva, da izvrše še več dela kot prej.

Nered je nastal zopet pri izplačilu bolezniline, ker nekatere sekcije odlašajo izplačilo do konca meseca. Že 10. febr. 1927 je v nekem slučaju (sekcija Ljubljana gl. pr.) likvidiral bolniški fond hranarino, a jo prizadeti do 25. febr. 1927 še ni prejel, iz enostavnega razloga, ker blagajnik ni šel izplačati na progo, ampak čaka, da bo izplačal 1. marca 1927. Od koga pa naj progovni delavec in družina cela dva meseca živi.

Direkcija je sedaj izdala nalog, da se bo hranarina nakazovala s čekovnimi nakaznicami, vsakemu direktno na dom. Pripomniti moramo že danes, da bo to v večini slučajev neizvedljivo.

Ali bodo morali ljudje sami hoditi iskat na pošto denar, ali pa bodo morali plačevati poštnim selom dostavnino. Bo pa tu še druga ovira. Nakaznica se bo glasila na delavca in poštni sel jo ne izroči drugemu kot njemu. Delavec pa je od 7. do 17. ure na delu in ga ni doma. V tem času pa se nosi denar, ki ga seveda delavec ne bo mogel dobiti. Edini izhod, da bodo ljudje pravočasno in v redu dobili denar zlasti hranarino je, da se ta izplačuje redno prvega v mesecu zajedno s plačo in naknadno obračuna pri direkciji. Ta sklep je bil soglasno sprejet že na lanski skupščini boln. blagajne ter zahtevamo letos od naših delegatov za glavno skupščino, da v Beogradu izposlujejo sprejem gornjega sklepa.

Nadalje se izvajajo sekature nad delavci s tem, da eni progovni mojstri zahtevajo, da morajo delavci ob določenem času nastopiti službo že zunaj na progi, večkrat par kilometrov daleč ter morajo tako eno uro preje od doma, da gredo po orodje in ga zvečer po delu zopet nesti nazaj. Tudi to je potreba enkrat za vselej odpraviti in urediti, da se od delavca zahteva čist 8 urni delavnik in se ima čas, ko se gre po orodje ali nosi nazaj, zaračunati v delovni čas. (Tozadevno je organizacija že vložila intervencijo pri gradbenem oddelku. Op. ured.)

Progovnih delavcev se tudi ne sprejema v provizijski fond, dasi so že po par let na železnici in to iz enostavnega razloga, da nismo »stalni delavci«. Opravljati moramo najslabša in naporna dela, ali vsled birokratizma, ker se ravna po nekem starem staležu, se delavcev ne imenuje stalnim in s tem se jim nakopije velike stroške.

Proč ne morejo biti po enem letu službe sprejeti v provizijski fond, drugič bodo morali kasneje ta leta dokupiti in zato plačati dvojne prispevke z obrestmi. (Tudi tozadevno je izvršena ponovna intervencija. Op. uredništva.)

Nešteto progovnih delavcev vrši službo progovnih čuvajev in obhodnikov ter je položilo že pred leti izpite za nastanitev, a nastanitve do danes še ni. Na vprašanja, zakaj se ravno v progovni službi ne nastavi osebja, da direkcija odgovor, da »čaka na reorganizacijo«.

Pri tem smo občutno tepeni, ker ne dobimo ne obleke in se nam ne zvišajo urne plače, plačevati pa moramo velike kazni. Poleg tega pa se nas naravnost goni v službo, ki prekorači tudi 16urni delavnik. Tako n. pr. zahteva neki progovni mojster od prog. delavca, ki dela celih 8 ur in gre ob 17. uri iz službe, da še isti dan ob 20. uri zopet nastopi službo progovnega obhodnika. S to prakso se bo moralo prenehati in gospode naučiti, da delavci nismo zver, ki se jo lahko preganja.

Nazadnje pa naše plače. Vsakemu je znano, da so najnižje med vsemi delavci, pa ko bi jih vsaj dobili prvega. Preje pod južno železnico smo jih morali vedno dobiti najkasneje do konca meseca, v decembru pa še pred Božičem, sedaj pa se je udomačila praksa, da jih dobimo šele tretjega, četrtega, ali še kasneje.

Vzrok!? Direkcija se boji svojih lastnih organov ter najbrže že v vsakem vidi defravdanta in zahteva, da mora biti poleg računovodje pri izplačilu še en inženjer ali uradnik iz sekcije. In tako romajo ti ljudje iz proge na progo, mi pa si lahko za par dni zamašimo sta, da nam ni potreba jesti.

Še nešteto je pritožb, a za danes ostanemo pri tem, prog. delavce pa pozivamo, da se vsi organizirajo v naš Savez, ker le s složnimi močmi bomo dosegli uspehe, nesložne in razcepljene pa nas bo vedno huje tepel bič uprave. — **Sekcija progovnih delavcev.**

Iz sekcije premikačev.

Eno leto je že preteklo, kar smo zlasti premikači državnih železnic naredili pritožbe, ker nam prevedbena komisija ni računala od leta 1914 dalje službe za eksekutivno, ampak nam je priznala napredovanje le na vsaka tri leta.

A te pritožbe so se gotovo neke zgubile, pozabljene so vse obljube direktorjev, mi pa smo na prve vloge po krivdi direkcije morali plačati po Din 100 takse, a sedaj čakamo na rešitev, ki noče priti. Ali nam misli uprava zopet obesiti takse po Din 100?

Tudi na proste dneve se pri nas vedno bolj pozablja. Direkcija je polagoma upeljala po vseh stranskih progah (in »stranske« proge so v obeh naše uprave že skoro vse) 24/24 urno službo, a prosti dnevi so odvisni od milosti načelnika.

Ali bodo od milosti načelnika odvisne tudi nezgode, ki jih bodo povzročile višje sile in preizčrpanost osebja vsled predolge službe?

Tudi kurilnica Ljubljana I se odlikuje pri službi. Enkrat upelje 12/24 urno službo, nato ukine proste dneve, potem da zopet enega moža zraven. Drugače spet dela s kretniki, katerim sploh ne da prostih dni. In tako ne ve kaj in kako službo bode delalo jutri. S takim postopanjem je treba prenehati in povsod, kjer se tako dela. Edino primeren turnus je 12/24 in za tega se bo premikalno osebje borilo. — **Sekcija premikalnega osebja.**

Iz sekcije vlakospremnega osebja.

Dne 25. febr. 1927 se je vršila v Ljubljani konferenca vlakospremnega osebja ljubljanske direkcije, ki je bila polnoštevilno obiskana. Prisotni so bili delegati vlakospremnega osebja iz postaj Ljubljana gl. kol., Ljubljana gor. kol., Novo mesto, Maribor gl. kol., Zidani most in Pragersko. Jesenice se je oprostilo, Celje ni bilo zastopano. Dnevni red je bil sledeči:

1. Vprašanje turnusa.

2. Uvrstitev novo nastavljenih v 1. stopnjo osnovne plače ter vlakovodij v III. kategorijo.

3. Službena obleka.

4. Določitev ranga in dodelitev osebja v službo.

S. Mravlje je kot predsednik sekcije otvoril sešatek z gornjim dnevnim redom.

1. Glede vprašanja turnusov je po referatu delegata centrale prevladalo enodušno mišljenje mariborskega vlakospremnega osebja. Osebje stoji kompaktno na stališču, da si ne pusti vsiliti 40% turnusa, sploh da ne sprejme nikakega podaljšanja delovnega časa. Osebje v vseh postajah območja ljubljanske direkcije bo predložilo turnuse z enakimi procenti službe. Izvrši se intervencija pri prometnem odelenju, da skliče turnus konferenco po zmoglosti v Zidanmost, ali Ljubljano, kjer bi se osebje dogovorilo glede razdelitve vlakov med posamezne postaje ter tudi definitivno določilo procenete službe v smislu 8urnega delavnika. Intervencijo izvrše sodruzi Kovač, Mravlje in Smazek.

Pri tej točki je osobje iz Pragerskega zahtevalo remeduro, da se uredi turnus tako, da bo osobje tudi katerikrat prosto, ne pa tako kot danes, da je osobje v službi vse dni v mesecu.

Novomesto zahteva paznjo za bodoči turnus, da se ne bo zopet v bodočem letu prakticiralo tako, da bi se prtljažniki dodeljevali na zavoro, kot lani, baje vsled pomanjkanja osobja.

Jesenice po svojem pooblaščenju zahteva, da se uredi dodelitev v službo prtljažnikov, ki danes enkrat vozi kot prtljažnik, drugič kot vlakovodja.

Isto je v postaji **Pragersko in Zidanem mostu**. Osobje soglasno zahteva, da uprava vpstavi toliko mest vlakovodij, kolikor jih za izvajanje službe potrebuje.

1. Glede nastanitve zaviračev je referiral o položaju s. Stanko, nakar je bil po debati soglasno sprejet sklep, da se izvrši v Beogradu pri ministrstvu, generalni direkciji in glavni kontroli intervencija, da se odlok, s katerim se vse osobje pri nastavitvi nastavi v prvo stopnjo osnovne plače, anulira ter uvrsti, vse osobje v ono stopnjo, kamor spadajo po službenih letih. Istočasno naj se izvrši intervencija glede uvrstitve vlakovodij s samostojnimi skupinami v III. kategorijo činovnikov.

Na vsak način se ima odpraviti anomalija, da so vlakovodje še danes v II. kategoriji zvančnikov, ter se ima zahtevati, da se osobje, ki ima vse izpite za vlakovodje, uvrsti takoj po izpitu s prihodnjim prvim julijem ali januarjem v I. kategorijo zvančnikov.

Princip vseh vlakospremnikov je, da odločuje pri uvrstitvi v kategorije le strokovna izobrazba.

Službena obleka: Že na zadnjem sestanku se je sklenilo glede obleke za vlakovodje — čin III — poseči po samopomoči, dokler se pravilnik ne spremeni.

V prvi vrsti se izvrši intervencija na direkciji glede nepopolne podelitve obleke vlakospremnemu osobju. Zagrebška direkcija je podelila 3 letne obleke, a ljubljanska le eno. V Ljubljani in Jesenicah so dobili plašče, a **Novomesto jih sploh ni dobilo**. Intervencija se naj tudi glede podelitve čevljev. A deputacija, ki bo šla v Beograd, bo ponovno zopet predložila naše predloge za spremembo pravilnika o službeni obleki. Na Pragerskem niso dobili od leta 1923 ne čepice, ne hlače, osobje je popolnoma raztrgano in izpostavljeno vednemu zasramovanju od strani Madžarov, ki kažejo na naše osobje, češ — pogledite jih Jugoslovane, kako so vzorno občečeni.

Glede nabave obleke za one, ki jo morajo sami nabaviti, se je sklenilo takoj pozvati osobje, da javijo do 15. marca 1927, kaj nameravajo naročiti v lastni režiji, nakar se bo definitivno sklenilo nakupiti blago in razpisalo delo.

Istočasno pa se bo od finančnega odelenja poizkusilo dobiti zagotovilo, kako in kdaj bo izplačala ono polovico, ki jo čin. III/2 za obleko od uprave dobe.

Komisija, ki bo to stvar (nabava blaga etc.) uredila sestoji iz sodrugov Mravljec, Zadel in Osolin.

Glede sestave ranga prinesemo točno poročilo prihodnjic in istotako sklepe. — **Odsek vlakosprem. osobja.**

Vlakospremno osobje Pragersko.

Čudno je postopanje uprave, ki v Pragerskem ne preskrbi niti male shrambe, kjer bi osobje lahko pustilo svoje službene stvari. Osobje mora danes nositi domov ne samo torb, ampak tudi signalne vrvi in razpočnike, pa magari, če stanuje še tako daleč. Ker je to proti vsem predpisom, da se nosijo inventarne stvari domov, zlasti pa razpočniki, zahtevamo, da se na Pragerskem takoj naredi shramba za te predmete. — **Osobje iz Pragerskega.**

Poziv činovnikom III. kategorije.

V smislu sklepa konference vlakospremnega osobja pozivamo vse one III. kategorije, ki si morajo obleko sami nabaviti (ali po polovični ceni), da čimprej, a najkasneje do 10. marca 1927 prijavijo s točnim naslovom, katere kose obleke bi naročili (kapo, bluzo, hlače, plašč itd.) na naslov centrale, na Turjaški trg 2/II, Ljubljana. Obleko mislimo nabaviti dobre

kvalitete in jo dati izdelati v lastni režiji, kar bo sigurno prišlo dosti ceneje, kot ako si nabavi vsak sam za se.

Te prijave ne bi bile še obvezne, ampak bi na podlagi njih lahko stopili v pogajanja z firmami in nato vse prizadete obvestili, koliko bi stal vsak komad, nakar bi poslali prizadeti definitivno naročila. — **Centrala.**

IZ CENTRALE.

Da organizacijo čim bolj okrepimo, je potrebno, da zaupniki navajajo člane na organizacijsko disciplino in na točnost plačevanja članarin. Članarina se plačuje vedno naprej in se za tisti mesec ima obračunati centrali do 20. Nekatere podružnice so to pozabile in odračunavajo, na pr. v februarju za januar. S tem se v organizaciji povzroča težji pregled stanja članstva in so mesečne bilance vedno netočne.

Kakor smo dosedaj vedno gledali, da vsakdo, ki zaostane s članarino 3 mesece, ni več član in se mu ustavi list, tako smo ta mesec poslali vsem tistim podružnicam, ki imajo kakšne zaostale člane, ki še dolgujejo za januar tirjatvene liste. Če do 20. marca ne poravnajo zaostankov, smo prisiljeni jim ustaviti list. Članstvo od nas zahteva točnost, zato smemo tudi mi zahtevati točno plačanje.

Kolikor smo sposobni držati red v lastni organizaciji, toliko smo vredni pri ustvarjanju naše bodočnosti.

Centrala »S. Ž. J.«

Iz centrale. Vsled »poročila o skupščini bolniškega fonda«, ki je vrlo aktualno in katerega naj vsakdo pazljivo prečita, je moralo izostati, ne samo »internacionalni pregled«, »iz okrožnic«, ampak tudi vsi dopisi, kar

bomo prihodnjic nadomestili. Enako bomo v prihodnji številki priobčili referat s. Kitaka, ki ga je imel na skupščini boln. fonda kot kritiko dela v preteklem letu. — **Centrala.**

Internacionalni pregled.

Zboljšanje delovnih pogojev v Nizozemski Indiji na železnih.

Kakor je znano, vladajo v Kolonijah navedenih krute razmere. Dolgotrajnim naprom se je posrečilo izboljšati nekatere uspehe, zlasti v pogledu delovnega časa in plačila nadur.

Delovni čas se je s posebnim zakonom reguliral tako, da sme znašati mesečno največ: pri strojnem osobju 208 ur, pri vlakovodjih 220 ur, pri zaviračih 250 ur in 240 pri ostalem vlakospremnem osobju.

Mezdno gibanje pri južnovzhodnih železnih v Severoameriških združenih državah.

V eni zadnjih številčk smo poročali, da je osobje vzhodnih železnic po skoro enoletnem mezdnom gibanju dobilo 7 in pol odstotkov zboljšanje plač.

Sedaj pa je stopilo v mezdno gibanje tudi osobje južno vzhodnih železnic, zahtevajoč isto povišanje. Vršilo se je že med osobjem glasovanje za stavko in ako pogajanja ne bodo uspela, bo stavka izbruhnila.

Moč nemške železničarske organizacije.

Takozvani »Einheitsverband der Eisenbahner Deutschlands« je imel koncem leta 1926 skupno 210.997 članov, med temi 47.033 uradnikov. Tekom leta 1926 je kljub redukcijam napredoval za nad 10.000 članov.

Resolucija ITF proti vojaškim ekspedicijam na Kitajsko.

Eksekutivni komite ITF pozdravlja od angleškega delavstva započeto protestno akcijo proti izvajajočim vojaškim pripravam, katere zamorejo povzročiti izbruh vojske na daljnem vzhodu.

Pozdravlja delovanje kitajskih delavdoseči boljše življenske pogoje, kajti delovni pogoji v deželah zapada so stalno ogroženi po konkurenci od strani cenjenih lis vzhoda.

Resolucija nadalje apelira na kitajske voditelje, da rešijo mirnim potom to vprašanje, vse organizacije pa pozivlja, da pazno motre vse dogodke in ukrenejo vse, da se prepreči nova vojna, ki bi zamogla ponovno ojačiti internacionalni kapitalizem.

Vsedelavski zlet v Ljubljani.

Na letošnje binkošti, to je 5. in 6. junija se bo vršila v Ljubljani **III. balkanska konferenca transportnih delavcev**, katere se bodo udeležili poleg delegatov iz vseh balkanskih držav tudi sodruzi iz Nemčije, Francije, Angleške, Nizozemske itd. Delavstvo Jugoslavije, zlasti pa Slovenije, mora pozdraviti goste na najsvetelnejši način.

Po posvetovanju z vsemi strokovnimi zvezami sta Strokovna komisija in plenarna seja ljubljanskih zaupnikov soglasno sklenili, da se ob tej priliki zbere v Ljubljani delavstvo iz vseh mest in vasi

na vsedelavski zlet 1927,

ki naj bo v prisotnosti najodličnejših zastopnikov delavstva drugih držav sijajna impozantna manifestacija našega delavskega gibanja.

V čast delegatom se bo vršil 4. junija tl.

velik koncert

delavskih pevskih, tamburaških in godbenih zborov. Delavski pevci in godbeniki naj porabijo to priliko in prijavijo svoje sodelovanje na koncertu najkasneje do 15. marca tl.

Povabilo se je sledeča delavska pevska in glasbena društva:

1. Grafičko pjevačko društvo »Sloga« v Zagrebu.
2. Radničko pjevačko društvo »Jednakost« v Zagrebu.
3. Radničko pjevačko društvo »Proleter« v Sarajevu.
4. Radnička grupa »Abrašević« v Beogradu.
5. Pevski odsek »Svoboda« v Mariboru.
6. Delavsko pevsko društvo »Frohsinn« v Mariboru.
7. Pevski odsek pekov v Mariboru.
8. Železničarsko pevsko društvo »Krilato kolo« v Mariboru.
9. Delavsko pevsko društvo »Enakost«, Studenci pri Mariboru.
10. Delavsko pevsko društvo »Naprej« v Celju.
11. Pevsko društvo »Bodočnost« v Štorkah.
12. Pevski odsek »Svoboda« Hrasnik I.
13. Pevski odsek »Svoboda« Hrasnik II.
14. Pevski odsek »Svoboda« Trbovlje.

15. Pevski odsek »Svoboda« Zagorje.
16. Delavsko pevsko društvo »Sava« na Jesenicah.
17. Delavsko pevsko društvo »Vintgar« na Dobravi.
18. Delavsko pevsko društvo »Solidarnost« v Kamniku.
19. Delavsko glasbeno društvo v Ljubljani.
20. Delavsko pevsko društvo »Cankar« v Ljubljani.
21. Pevski odsek »Grafika« v Ljubljani.
22. Tamburaški zbor »Sloga« v Ljubljani.
23. Tamburaški zbor »Svoboda« Vič pri Ljubljani.
24. Tamburaški zbor »Svoboda« Litija.
25. Godbeni odsek Ujed. Saveza Železničarjev Jugoslav. v Ljubljani.
26. Godbeni odsek Saveza Metalških Radnika Jug. na Jesenicah.
27. Rudarska godba v Zagorju.
28. Rudarska godba v Trbovljah.
29. Rudarska godba v Hrasniku.
30. Železničarska godba v Zidanem mostu.
31. Železničarska godba v Mariboru.
32. Delavsko godbeno društvo v Šoštanju.
33. Tamburaški zbor »Svoboda« v Šoštanju.
34. Pevski odsek »Svoboda« v Lescach.
35. Tamburaški zbor v Lescach.
36. Kovinarska godba Guštanj.
37. Kovinarska godba Muta.

V nedeljo 5. junija zjutraj bodo delavske godbe na glavnem kolodvoru sprejele delavce iz vseh krajev Slovenije. Potem se bo vršilo

manifestacijsko zborovanje,

na katerem bodo spregovorili tudi inozemski sodruzi.

Popoldne se bo vršila

mednarodna športna tekma

med jugoslovansko in avstrijsko delavsko reprezentanco.

Zvečer bo velika proletarska veselica.

Častno predsedstvo zleta je bilo izvoljeno sledeče: ss. Jernejčič, Čobal in Kopač.

Vse ljubljanske strokovne, kulturne, zadružne, ženske in športne organizacije že pridno pripravljajo to največjo prireditve našega delavstva v Sloveniji.

Živel vsedelavski zlet!

Zakaj sem strokovno organiziran?

Ker imam pogum, da se borim skupno z ostalimi delavci za pravice, ki mi pripadajo!

Ker hočem, da ima vsak mož, vsaka žena, vsak otrok toliko dohodkov, toliko dobre hrane, toliko obleke in toliko časa, da svojo hrano použije!

Ker se borim proti nesnagi in nezavednosti, toda za zdravje in zavednost.

Ker imam več spoštovanja do značajnega delavca v raztrgani obleki, kakor do izobraženega bedaka, ki razpolaga z bančnimi računi! Ker se strokovno organizirani delavec zaveda, da bo z vloženimi članskimi prispevki storjenega nekaj v njegovem interesu!

Ker se raje borim proti čredi mojih nasprotnikov, kakor da zapustim svojega brata pri delu!

Ker stremim po večjem koščku kruha, boljšem življenju in za čim manjšim izkoriščanjem!

Ker lahko spremenim z delavstvom vsega sveta svet laži, prevare, krivic in nasilja v svet lepote, sreče in pravice! Svet, zgrajen na temeljih pravice in resnice je moj cilj!

Zahvala. Zahvaljujeva se železničarjem proge Ponikva prav pristrčno za darovano podporo, ki so jo nabrali za olajšanje naše bede in bolezn. — Ferdo in Marija Uranič.